

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (تجميع-جبرانی / ارشد)

hdaneshjoo.ir

نام درس: حکمت متعالیه (۱)

رشته تحصیلی/ کد درس: فلسفه و کلام ۱۲۲۰۲۰۰- جبرانی ارشد فلسفه و کلام ۱۲۲۰۴۶۹ زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۹۰ تشریحی: --

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

تنها با یاد اوست که دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱. موضوع فلسفه اولی چیست؟

الف. موجود مطلق ب. خدا ج. شناخت د. انسان

۲. آیا فلسفه به بررسی تک تک جزئیات می‌پردازد؟

الف. بله زیرا فلسفه به مطالعه عالم هستی اشتغال دارد.

ب. بله زیرا؛ فلسفه از طریق شناخت جزئیات به شناخت امور کلی راه می‌یابد.

ج. خیر؛ زیرا بحث فلسفی مبتنی بر برهان است و در امور جزئی از آن جهت که مدام در تغییر هستند برهان جاری نمی‌شود.

د. خیر؛ زیرا موضوع فلسفه شناخت خدا است و ارتباطی با شناخت جزئیات متغیر ندارد.

۳. کدامیک از موارد زیر درباره مسائل فلسفی صحیح است؟

الف. مسائل فلسفی از جهت مصداق مساوی با موجود مطلق هستند مانند وحدت عام و عینیت مطلق

ب. برخی از مسائل فلسفی از جهت مصداق با موضوع فلسفه بی ارتباط هستند.

ج. برخی از مسائل فلسفی اعم از موجود مطلق هستند.

د. برخی از مسائل فلسفی به امور جزئی بما هو جزئی می‌پردازند.

۴. قضایای فلسفی به صورت عکس الحمل هستند. بر این اساس مشخص کنید که در کدامیک از مثال‌های زیر این قاعده رعایت شده است؟

الف. وجود یا واجب است یا ممکن.

ب. انسان موجود است.

ج. مثلث سه ضلع دارد

د. آسمان آبی است.

۵. ویژگی برهان‌ها یا استدلال‌های فلسفی چیست؟

الف. برهان‌های فلسفی لمی هستند یعنی از علت به معلول می‌رسیم.

ب. برهان‌های فلسفی اینی هستند یعنی از معلول به علت می‌رسیم.

ج. برهان‌های فلسفی اینی هستند یعنی از یکی از لوازم به لازمه دیگر می‌رسیم.

د. برهان‌های فلسفه در واقع برهان نما هستند

۶. کدامیک از موارد زیر اشتراک معنوی وجود را به نحو مطلوب توضیح می‌دهد؟

الف. لفظ وجود معانی گوناگونی دارد.

ب. لفظ وجود معنای واحدی دارد و صدق آن بر افراد گوناگون به نحو یکسان است.

ج. وجود معنای واحدی دارد و صدق آن بر افراد گوناگون به نحو یکسان نیست. یعنی وجودی که معنای واحدی دارد در برخی مصادیق شدیدتر و در برخی دیگر ضعیف‌تر است.

د. وجود صرفاً یک لفظ و علامت است که امری قرار دادی است و حامل هیچ معنایی نیست.

www.HDaneshjoo.ir

صفحه ۱ از ۷

نیمسال دوم ۹۰-۸۹

بروزترین سایت نمونه سوالات پیام نور کارشناسی و کارشناسی ارشد همیار دانشجو hdaneshjoo.ir

۷. به چه دلیل وجود غیر از ماهیت اشیاء است؟

الف. ماهیت به دسته خاصی از موجود اختصاص دارد مثلاً؛ انسان، حیوان و درخت هستند اما وجود مشترک است.

ب. وجود مشترک لفظی است.

ج. اتصاف ماهیت به وجود نیازمند دلیل نیست.

د. وجود یعنی بودن ماهیت در خارج

* بر اساس این قطعه به سؤال های ۸ و ۹ پاسخ دهید:

هر چیزی را که در نظر اوریم در صورتی واقعیت دارد که وجود بر آن حمل شود و این نشان می دهد که آنچه در ازای واقعیت اشیاء است همان وجود است. اما نسبت ماهیت به وجود و عدم یکسان است. اگر ماهیت به واسطه وجود موجود می شود.

۸. اصالت وجود به چه معنا است؟

الف. اصالت وجود های خاص

ب. اصالت وجود مطلق

ج. اصالت اشیاء موجود

د. هستی یعنی بودن اشیاء در خارج

۹. به نظر شما، آیا ماهیت پس از همراهی با وجود می تواند موجود شود و وجود بالتبع داشته باشد؟

الف. خیر زیرا ماهیت جنبه های عدمی و ناقص یک موجود است.

ب. خیر زیرا ماهیت فقط می تواند وجود ذهنی داشته باشد.

ج. بله، ماهیت می تواند در خارج به تبع وجود موجود باشد.

د. خیر؛ زیرا ماهیت یک امر اعتباری است.

۱۰. وقتی بیان می کنیم که وجود اصیل است یعنی بالذات موجود است؛ آیا این جمله به معنای نفی معلول بودن آنها و بی نیازی آنها از علت داشتن است؟

الف. بله؛ زیرا اصالت وجود یعنی وجود هایی که برای موجود شدن نیازی به علت ندارند.

ب. خیر؛ زیرا اصالت وجود یعنی وجود در ذات خود نیاز به ضمیمه و قیدی ندارد (نفی حیثیت تقییدیه. اما برای موجود شدن

نیاز به علت فاعلی دارند.

ج. خیر؛ زیرا وجود مشترک معنوی است

د. خیر زیرا وجود مشترک لفظی است.

۱۱. دیدگاه محقق دوانی درباره اصالت وجود چیست؟

الف. اصالت وجود خدا و اصالت ماهیت در موجودات ممکن.

ب. اصالت وجود در ممکنات.

ج. اصالت موجود.

د. اصالت شیء.

۱۲. کدامیک از موارد زیر از فروعات و نتایج اصالت وجود است؟

الف. حقیقت عینی وجود به هیچیک از احکام ماهیتها متصف نمی شود.

ب. وجود اعم از تشخص است

ج. وجود مثل دارد

د. وجود ضد دارد

۱۳. کدامیک از موارد زیر درباره نفس الأمر صحیح است؟

الف. نفس الأمر ظرفی است که قضایای ذهنی و خارجی و قضایای مورد تصدیق عقل را در بر می گیرد.

ب. عالم امر عالم عقل کلی است که تمام صور معقول در آن وجود دارد.

ج. قضایایی که در عالم امر جای دارند لوازم خارجی ماهیت ها هستند یعنی لوازمی که ذهن انسان آنها را از خارج می گیرد.

د. عالم امر فقط مربوط به حوادث و خاطرات گذشته است.

۱۴. معنای این جمله چیست؟ شیئیت مساوق وجود است.

الف. دو عنوان وجود و شیئیت یک مصداق دارند و جهت صدقشان یکی است.

ب. رابطه شیئیت با وجود تباین است.

ج. شیئیت اعم از وجود است.

د. شیئیت اخص از وجود است .

۱۵. چرا حقیقت وجود صورت عقلی ندارد؟

الف. زیرا عین خارجیت است اساساً وجود یعنی خارجیت. و خارج به ذهن نمی آید.

ب. اگر وجود به ذهن منتقل شود به این معنا است که ضد دارد.

ج. اگر حقیقت وجود به ذهن بیاید ما با علم حصولی می توانیم آن را بفهمیم.

د. اگر حقیقت وجود به ذهن بیاید، آنگاه جزوی از وجود ما شده و قابل تعریف خواهد شد.

۱۶. رابطه کثرت و وجود چگونه است؟

الف. کثرت ها بیرون از حقیقت وجود هستند. بنابراین کثرت از بیرون بر وجود عارض می شود.

ب. وجود مرکب از یک جنس مشترک و یک فصل است و این فصل ها کثرت ها را در ذات وجود به وجود می آورند.

ج. کثرت وجود یک کثرت تشکیکی است. یعنی حقیقت واحدی به نام وجود دارد که دارای مراتب گوناگون و متنوع است.

د. ما با وجود های متباین و متضاد رو به رو هستیم.

۱۷. وقتی بیان می کنیم که از معدوم مطلق خبری داده نمی شود؛ در واقع به گونه ای از معدوم مطلق خبری ارائه داده ایم. بالآخره از معدوم مطلق می توان خبری ارائه داد یا نمی توان از آن خبری را گزارش کرد؟
الف. مراد از جمله اول ما (از معدوم مطلق نمی توان خبری داد. مصداق معدوم مطلق و مراد از جمله دوم مفهوم معدوم مطلق است.

ب. از مفهوم معدوم مطلق نمی توانیم خبری دهیم اما از مصداق آن می توانیم خبر دهیم.

ج. اساساً از معدوم مطلق هیچگونه خبری نمی توان ارائه داد.

د. تا زمانی که امری موجود نباشد نمی توان خبری از آن ارائه داد.

۱۸. اعاده معدوم به چه معنا است؟

الف. شئی ای که در زمان آن معدوم شده با همان ویژگی ها در زمان ب به وجود آید

ب. شئی ای که در زمان آن معدوم شده فقط با برخی ویژگی ها دو باره به وجود آید.

ج. شئی ای که در زمان آن معدوم شده به تمامه حتی با زمان پیشین دوباره موجود شود.

د. مثل و مانند شئی معدوم شده در زمان بعدی به وجود آید.

۱۹. متکلمان برای تبیین کدامیک از اصول دین اسلام به بحث اعاده معدوم پرداخته اند؟

الف. توحید ب. معاد ج. عدل الهی د. صفات الهی

۲۰. وجود فی نفسه و فی غیره به ترتیب معادل کدامیک از اصطلاحات زیر است؟

الف. وجود محمولی - وجود رابط. ب. وجود رابط - وجود محمولی.

ج. وجود جوهر - وجود عرض. د. وجود کلی - وجود ذهنی.

۲۱. کدامیک از موارد زیر درباره وجود فی غیره صحیح است؟

الف. وجود فی غیره نسبتی است که در وجود خود مستقل نیست.

ب. وجود فی غیره نسبتی است که در وجود خود مستقل است.

ج. وجود فی غیره وجودی است که معنای مستقلی دارد و در تحقق خارجی نیازمند تکیه گاهی به نام جوهر است.

د. الف و ج

۲۲. از این جمله چه نکته ای درباره وجود رابط استنباط می شود؟ ماهیات مفاهیمی هستند که در پرسش از چیستی اشیاء می آیند لذا در مفهوم خود مستقل هستند اما وجود رابط مفهوم مستقلی ندارد.

الف. وجود رابط ماهیت ندارد ب. وجود رابط عرض است.

ج. وجود رابط جوهر است. د. وجود رابط دارای ذات مستقل است.

۲۳. آن جایگاهی که مفهوم و صورت آتش در آن قرار دارد و نمی سوزاند چه نامیده می شود؟

الف. وجود خارجی ب. وجود ذهنی ج. وجود مجرد د. وجود مادی

۲۴. این جمله توضیح کدامیک از مفاهیم زیر است؟ عده ای از منکرین وجود ذهنی معتقدند: علم ما حاصل ارتباط نفس ما با اشیا خارجی است؟

الف. نظریه شبیح ب. نظریه اضافه ج. نظریه وجود ذهنی د. اتحاد عاقل و معقول

۲۵. کدامیک از جمله های زیر وجود ذهنی را نتیجه می دهد؟

الف. امور کلی مانند انسانیت را درک می کنیم. اما این امور با همین کلیت در خارج نیستند.

ب. اشیا در خارج موجودند پس در ذهن هم وجود دارند.

ج. معلومات بالذات ما اشیا خارجی هستند.

د. الف و ب

۲۶. وقتی به سبب خارجی به عنوان جوهر علم پیدا می کنیم؛ با دو چیز آشنا می شویم. اول: مفهوم سبب که در ضمن مقوله جوهر است و دوم علم ما به سبب خارجی است که در ذیل مقوله کیف نفسانی قرار دارد. بر اساس این اطلاعات پاسخ دهید با توجه به تباین ذاتی میان مقولات، ملاصدرا چگونه اجتماع یک مفهوم در ضمن دو مقوله را توضیح می دهد؟

الف. تصور ما از سبب از آن جهت که علم است به حمل شایع در تحت مقوله کیف و به حمل اولی تحت مقوله جوهر قرار دارد

ب. علم ما به حمل اولی تحت مقوله کیف و به حمل شایع تحت مقوله جوهر قرار دارد

ج. میان معلوم بالذات جوهر است و معلوم بالعرض کیف نفسانی است

د. مقوله جوهر تبدیل به کیف نفسانی می شود

۲۷. وقتی اشیا بزرگ را تصور می کنیم آیا سیستم عصبی ما نیز بزرگ می شود؟

الف. خیر، به همین دلیل وجود ذهنی باطل است.

ب. خیر، محلی که صورت علمی در آن قرار می گیرد می تواند به اجزای نامحدود تقسیم شود. و هرجزئی حامل یک جزء

صورت علمی قرار گیرد.

ج. خیر، زیرا ادراک یک امر مجرد است. و مشکل انطباق بزرگ در کوچک مطرح نمی شود.

د. خیر، علم یک رابطه اضافی میان نفس انسان عالم خارج است. لذا وجود ذهنی نداریم .

۲۸. آیا موآث ثلاث (وجوب امکان و امتناع. را می توان تعریف کرد؟

الف. بله. وجوب یعنی ضرورت هستی. امکان تساوی وجود و عدم. امتناع یعنی ضرورت عدم.

ب. خیر، زیرا این مفاهیم بدیهی هستند.

ج. خیر، زیرا این مفاهیم ساخته ذهن ما هستند.

د. خیر زیرا این مفاهیم فطری هستند.

۲۹. کدامیک از موارد زیر موضوع امکان قرار می گیرد؟

الف. وجود ب. ماهیت ج. ذهن د. عقل

۳۰. کدامیک از موارد زیر درباره رابطه امکان و ماهیت صحیح است؟

- الف. امکان لازمه ماهیت است و از آن جدا نمی شود.
- ب. برای اتصاف ماهیت به امکان باید ماهیت را با عوارض دیگر ملاحظه کنیم.
- ج. امکان از عوارض خارجی ماهیت است.
- د. امکان ساخته ذهن انسان است.

۳۱. نحوه وجود مواد ثلاث چگونه است؟

- الف. مانند اشیاء محسوس در خارج موجود هستند.
- ب. مفاهیم ذهنی هستند.
- ج. از معقولات ثانیه فلسفی هستند یعنی ظرف عروض آنها در ذهن و ظرف اتصاف اشیاء به آنها در خارج است.
- د. فطری هستند.

۳۲. ضرورت ازلی به چه معنا است؟

- الف. محمول برای ذات موضوع بدون هیچ قیدی ضرورت داشته باشد حتی وجود موضوع هم شرط نمی شود.
- ب. محمول برای ذات موضوع ضرورت دارد به شرط وجود موضوع.
- ج. محمول با واسطه عام بر موضوعی حمل می شود
- د. محمول با واسطه خاص بر موضوع حمل می شود

۳۳. این تعریف برای کدامیک از اصطلاحات زیر درست است؟ سلب ضرورت از طرف مخالف قضیه

- الف. امکان عام
- ب. ضرورت ذاتی
- ج. امکان استقبالی
- د. امتناع بالغير

۳۴. کدامیک از موارد زیر ویژگی امکان استعدادی است؟

- الف. امکان استعدادی قابل شدت و ضعف است.
- ب. امکان استعدادی ذهنی است

ج. با حاصل شدن استعداد مستعد له همچنان باقی می ماند

د. امکان استعدادی ذاتاً تقسیم پذیر است

۳۵. در مورد وجوب علت نسبت به وجوب معلول کدام رابطه زیر برقرار است؟

- الف. امکان بالقیاس
- ب. وجوب بالقیاس
- ج. امتناع بالقیاس
- د. واجب بالغير

۳۶. ملاک نیاز معلول به علت چیست؟

- الف. وجوب
- ب. امکان
- ج. ضرورت
- د. حدوث

۳۷. به ماهیتی که موضوع و معروض کلیت در ذهن قرار می گیرد چه می گویند؟

- الف. کلی عقلی
- ب. کلی منطقی
- ج. کلی طبیعی
- د. قضیه کلی

۳۸. تشخیص موجودات در خارج به چیست؟

- الف. ماهیات
- ب. وجود
- ج. اعراض
- د. ذهن

۳۹. تقدم بالتجوهر چیست؟

- الف. ذاتیات شئی بر خود آن تقدم بالجواهر دارند.
ب. اعراض بر ذات شئی تقدم بالتجوهر دارد.
ج. جوهر نسبت به عرض تقدم بالجواهر دارد.
د. وجود بر ماهیت تقدم بالتجوهر دارد.

۴۰. رابطه مقولات با یکدیگر چگونه است؟

- الف. برخی عام تر از بقیه هستند.
ب. با یکدیگر تباین بالذات دارند.
ج. با یکدیگر رابطه تضایف دارند.
د. با یکدیگر رابطه اشتراک دارند.

۴۱. کدامیک از موارد زیر در زیر مجموعه مقولات قرار نمی گیرد؟

- الف. نقطه
ب. خط
ج. انسان
د. آسمان

۴۲. این تعریف کدامیک از اصطلاحات زیر است؟ ماهیتی است که اگر بخواهد در خارج موجود باشد نیازی به موضوع ندارد

- الف. عرض
ب. کمیت
ج. جوهر
د. جنس

۴۳. کدامیک از موارد زیر جزو ویژگی های کلی است؟

- الف. کلی همان ادراک امور جزئی به نحو ابهام است.
ب. ویژگی ذهنی است که در ذهن بر ماهیت عارض می شود.
ج. کلی در خارج وجود مستقل دارد.
د. کلی همان جزئی تعیین یافته است.

۴۴. کدامیک ویژگی ماهیت بشرط لا است؟

- الف. ماهیت به تنهایی ملاحظه می شود یعنی ماهیت را مشروط بر اینکه مجرد از هر چیز باشد ملاحظه می کنیم.
ب. ماهیت را همراه با لواحق خارجی ملاحظه می کنیم.
ج. ماهیت را با وجود می سنجیم

د. ماهیت را به همراه علتش ملاحظه می کنیم

۴۵. تعداد مقولات چگونه در ده مورد محاسبه شده است؟

- الف. استدلال عقلی
ب. استقراء
ج. قیاس مساوات
د. تمثیل